

תוכן עניינים

חלק א': אבני דרך להבנת והכרת דיני הראיות ויישומם	
בהליכים אזרחיים ופליליים.....1	
שער א': כללי	1
פרק א': מבוא.....1	
פרק ב': השיטה האדברסרית.....5	
שער ב': משקלן של ראיות.....9	
פרק א': מבוא.....9	
פרק ב': משקלה של עדות	11
1. כללי	11
2. פיצולה של העדות לצורך הכרעה	13
3. "אותות האמת"	13
4. קביעת מהימנות	13
5. משקלה הפנימי של עדות	14
6. בחינת עדות של "עד מדינה"	14
7. חקירה נגדית שנפגמה ומשקל העדות	14
8. ערכה של עדות שבעל-פה ומהימנותם של עדים הם עניין של בית- המשפט להחליט בו על-פי התנהגותם של העדים, נסיבות העניין ואותות האמת המתגלים במשך המשפט	16
9. סיכום	19
פרק ג': הכרעה על-פי עדות יחידה במשפט אזרחי	23
1. כללי	23
2. כללי הפעלת שיקול-הדעת של בית-המשפט	23
3. כפי שמורה לנו סעיף 54(2) לפקודת הראיות, קביעת ממצאים בהתדיינות אזרחית על-סמך עדותו היחידה של בעל דין טעונה סיוע, ובאין סיוע, הסתמכות על העדות היחידה צריכה נימוקים משכנעים התומכים באמינותה, ונימוקים אלה חייב בית-המשפט לפרט בפסק- דינו	25
4. סימני שקר	27
פרק ד': הכרעה על-פי עדות יחידה במשפט פלילי.....43	
1. עדות יחידה של שותף - סעיף 54א(א) לפקודה - סוגי התוספות הראייתיות.....43	
2. ראיית הסיוע	43
2.1 שלושת התנאים המצטברים לעניין הסיוע	43
2.2 מקבץ ראיות המהווה סיוע	44
2.3 רף התוספת הראייתית	44

2.4	משקל התוספת הראייתית וזיקת הגומלין בינו לבין משקל
44	הראיה הבסיסית.....
2.5	הסיוע ואופן בחינתו.....
45	אימתי ניתן לראות בשקרים של נאשם סיוע?.....
2.6	יש להבחין בין שקרי נאשם לבין גרסה בלתי-מהימנה של
46	נאשם.....
2.7	נקיטת משנה-זהירות בייחוס משמעות ראייתית לשקרים....
46	המועד הקובע לצורך בחינת שקריו של נאשם.....
2.8	מיהו עד מדינה?.....
48	הטעמים, החששות והרציונלים שביסוד הדרישה לסיוע לעדות
2.9	עד מדינה.....
2.10	היחס לעדויות של שותף ושל עד מדינה והרציונלים
2.11	לכך.....
2.11.1	הזהירות המתחייבת כלפי עדותו של עד מדינה.....
2.11.2	ההשלכה של קיום או היעדר מניע מצד עד מפליל.....
2.12	סיכום.....
2.13	מה בין ה"דבר מה" וה"דבר לחיזוק" לבין הסיוע.....
3	התוספת הראייתית הנדרשת.....
4	הטעמים לדרישת החיזוק.....
5	עדות יחידה בעבירות מין - סעיף 54א(ב) לפקודה.....
6	6.1 כללי.....
6.1	6.2 אמון מלא ומנומק בגרסת הקורבן.....
6.2	7. חובת הנמקה במשפט האזרחי והפלילי - עדות יחידה.....
6.3	פרק ה': עדות קטין שאינו בר-אחריות פלילית - סעיף 55 לפקודה ...
63	פרק ו': ראיה שנתקבלה שלא כדין.....
63	1. סעיף 56 לפקודת הראיות.....
63	2. סמכות לפסילת ראיה שהושגה שלא כדין - סעיף 56א לפקודת
66	הראיות.....
71	פרק ז': ראיות סותרות.....
71	1. כללי.....
72	2. יישום ההלכה - עדים שהם שותפים.....
72	3. קביעת מהימנות של נפגעי עבירות מין.....
73	4. פרשנות.....
75	5. סיכום.....
77	פרק ח': כלל הראיה הטובה ביותר.....
77	1. מהותו של הכלל.....
78	2. לא קיים "מדרג" של ראיות משניות, העשוי להשפיע על שאלת
78	קבילותן.....
79	פרק ט': סוגי ראיות.....

1.	ראיה "ישירה" וראיה "נסיבתית"	79
2.	ראיות נסיבתיות	80
3.	בחינתם של תיקים פליליים המבוססים על ראיות נסיבתיות	81
3.1	המבחן התלת-שלבי	81
3.2	גדר התערבות של ערכאת הערעור	82
3.3	עריכת הקישור - זהירות	82
3.4	המודל ההסתברותי - מתמטי	83
3.5	הסתיוגות מן המבחן התלת-שלבי - דעת יחיד של כב' השופט ניל הנדל	83
חלק ב': נטל ההוכחה, מידת ההוכחה וחומרי ראיות....85		
שער א': כללי		
85	פרק א': הגדרת מונחים	85
פרק ב': ע"א 765/18 מיום 01.05.19 - מבט מסכם על נטל ההוכחה		
89	פרק ג': חובת ההוכחה במשפט האזרחי	95
95	פרק א': מבוא	95
97	פרק ב': נטל השכנוע	97
97	1. "המוציא מחברו עליו הראיה"	97
97	2. "דיני הראיות הולכים אחרי הדין המהותי"	97
98	3. אימתי נטל השכנוע על הנתבע?	98
99	פרק ג': חובת הראיה	99
101	פרק ד': מידת ההוכחה	101
103	פרק ה': מאזן ההסתברות	103
105	פרק ו': פיצוי הסתברותי	105
109	פרק ז': הצדקת החריגה מכלל מאזן ההסתברות	109
113	פרק ח': הודאה והדחה וטענת פרעתי	113
שער ג': חובת ההוכחה במשפט הפלילי		
115	פרק א': מבוא	115
117	פרק ב': נטל השכנוע	117
117	1. נטל השכנוע מוטל על התביעה	117
118	2. אימתי נושא הנאשם בנטל השכנוע?	118
119	פרק ג': חובת הראיה	119
121	פרק ד': מידת ההוכחה	121
121	1. "למעלה מספק סביר"	121
121	2. "עמידה במאזן ההסתברות"	121
121	3. "המקימה ספק סביר"	121
123	פרק ה': הספק הסביר	123
123	1. עקרון היסוד	123

123.....	2. הוכחת האשמה.....
124.....	3. ראיות ישירות או נסיבתיות.....
124.....	4. כימות הספק הסביר.....
124.....	5. הדרכים לבחינת קיומו של ה"ספק הסביר".....
124.....	6. מודל ההסתברות המתמטית ומודל ההסתברות האינדוקטיבית.....
131.....	פרק ו': הסברי הנאשם.....
135.....	פרק ז': מסקנה אפשרית אחרת.....
139.....	פרק ח': התערבות בית-משפט של ערעור.....
141.....	פרק ט': סיכום.....
143.....	שער ד': חזקות - השפעתן על נטל ההוכחה.....
145.....	פרק א': מבוא.....
147.....	פרק ב': חזקה שבהנחה.....
149.....	פרק ג': חזקה שבעובדת יסוד.....
151.....	פרק ד': חזקה שבעובדה.....
151.....	1. כללי.....
153.....	2. אי-הגשת ראיה או הימנעות מהבאת ראיה.....
155.....	פרק ה': חזקה שבחוק.....
157.....	פרק ו': חזקה שבחוק - חזקה חלוטה.....
157.....	1. הגדרה.....
157.....	2. בנקאות.....
158.....	3. הגדרת רכב מנועי - תאונת דרכים.....
158.....	4. תביעות - קצין תגמולים.....
159.....	5. ענייני עבודה.....
161.....	6. ענייני מיסים.....
166.....	7. מרשם פלילי.....
167.....	8. הליכי פש"ר.....
169.....	9. סמים.....
170.....	10. ועדת שחרורים.....
171.....	11. הסדר כובל.....
175.....	שער ה': חומר הראיות ואמצעי ההוכחה.....
175.....	פרק א': מבוא.....
177.....	פרק ב': דיני פסלות של הראיות החפציות.....
179.....	פרק ג': הקלטה.....
179.....	1. תנאים מצטברים לקבילתו של סרט הקלטה כראיה, הטעונים הוכחה.....
179.....	2. מגמה של גמישות בבחינת תנאי הקבילות.....
180.....	3. תנאי הקבילות לא הוכחו.....
180.....	4. סיכום - הערכה מחדש של תנאי הקבילות.....

181.....	5. ראיה משנית להקלטה - קבילותה
181.....	5.1 "כלל הראיה הטובה ביותר" והראיה המשנית
181.....	5.2 החרגים לכלל וקבילות ראיה משנית
183.....	פרק ד': ממצאים מדעיים וטכנולוגיים
183.....	1. כללי
183.....	2. מודל ההסתברות המתמטית ועניינים מדעיים
184.....	3. מצבים שונים של היזקקות להוכחה באמצעות ראיות נסיבתיות
185.....	4. אבחנות העשויות להשפיע על משקלה של ראיה
186.....	5. ראיות הד.נ.א - ראיה קבילה
186.....	6. ראיות הד.נ.א - סיכום
189.....	7. טביעת אצבע
189.....	7.1 טביעת אצבע ראיה יחידה
189.....	7.2 כוחן של טביעות אצבעות
189.....	7.3 היעדר הסבר הגיוני
189.....	7.4 אי-לקיחת טביעת אצבעות
190.....	7.5 אי-נטילת טביעות אצבע
191.....	7.6 היעדר טביעות אצבע
192.....	7.7 אי-לקיחת טביעת אצבעות
192.....	7.8 אי-נטילת טביעות אצבע
193.....	7.9 אי-נטילת טביעת אצבעות
194.....	7.10 אי-לקיחת טביעות אצבע
195.....	7.11 אי-לקיחת טביעות אצבע משקית חשיש, אי-זימון עד
196.....	7.12 אי-זיהוי בעליו של מכשיר סלולרי, אי-לקיחת מעתקי טביעות אצבע, אי-חקירה של עד
197.....	7.13 סיכום - טביעת אצבע
198.....	8. סימני נשיכה
202.....	9. ראיות הזיהוי - מסדר זיהוי
202.....	9.1 משקל הראיה
203.....	9.2 מסדר זיהוי
204.....	9.3 אי-מציאת אקדח, אי-עריכת מסדר זיהוי, אי-עריכת בדיקת פרופרינט
204.....	9.4 אי-עריכת מסדר זיהוי
205.....	10. זיהוי בתמונות
206.....	11. טביעת נעל
206.....	11.1 כללי
206.....	11.2 פסק-דין רומן ודורוב - דעת הרוב ודעת המיעוט
217.....	12. בדיקת פוליגרף
217.....	13. בדיקת שכרות - הינשוף

13.1	הוכחה לא רק באמצעות בדיקות מדעיות כי אם גם באמצעות ראיות ישירות ונסיבתיות	217
13.1.1	כללי	217
13.1.2	בדיקת מאפיינים	220
13.1.3	האם התנאי להרשעתו של אדם בעבירה של נהיגה בשכרות בהתאם לסעיף 62(3) בצירוף סעיף 64ב(א)(4) לפקודת הוא שיוודע לו בסמוך לסיומה של בדיקת המאפיינים כי כשל בבדיקה וכי נתונה לו הזכות לנסות ולסתור את חזקת השכרות בכך שיבצע בדיקת מעבדה באופן פרטי?	224
13.2	אודות מכשיר הינשוף	226
13.3	חזקת האמינות של הינשוף ונטל ההוכחה	227
13.4	הוכחת תקינות מכשיר הינשוף - תע"צ תקינות של הבדיקה	228
14	סיכום - ראיות מדעיות	229
שער ו': עדות מעשים דומים ועדות שיטה		231
פרק א': מבוא		231
פרק ב': חריג לכלל הקבוע בסעיף 163 לחוק סדר הדין הפלילי		233
פרק ג': התיישנות		235
פרק ד': סיכום		237
חלק ג': תחולת דיני הראיות בהליכים בפני טריבונלים שיפוטיים מיוחדים		243
שער א': כללי		243
פרק א': מבוא		243
פרק ב': ייחודם של טריבונלים שהופטרו מדיני הראיות		245
פרק ג': פסק-דין בפשרה ודיני הראיות		247
1. כללי		247
2. פסק-דין משלים למיתווה הפשרה - אי-התערבות בית-משפט של ערעור		247
3. התרשלות עורך-דין - פסק-דין בפשרה		250
4. חריגה מגבולות הסבירות		251
5. חוות-דעת שגויות - אינן נימוק להתערבות		252
6. חריגה מהסכמת הצדדים - אין להתערב - דחיית הטענה		252
7. אופן ההתנהלות הרצוי בו על בית-המשפט להתנהל		252
8. תיקון טעות - בקשה נדחתה		253
9. טענה בדבר לחץ בלתי-סביר לקבלת ההצעה - הבקשה נדחתה		255
10. העקרון המנחה במשפט האזרחי לגבי פסק-דין בפשרה יפה גם למשפט הפלילי		255
פרק ד': התנאה על דיני הראיות		257

1.	הסכמה דיונית	257
2.	שיקול-דעת בית-המשפט בקבלת ההסדר הדיוני	257
פרק ה': רשות סטטוטורית		259
שער ב': בית-משפט לענייני משפחה		261
פרק א': כללי		261
פרק ב': בדרך הנראית לו הטובה ביותר לעשיית משפט צדק		263
1.	כללי	263
2.	תפקיד הערכאה הערעורית להקפיד כי השימוש בתקנה זו ייעשה בזהירות, במקרה המתאים	268
3.	אין להפוך את היוצא מן הכלל לכלל	268
4.	טענת המבקש לא בוססה כדבעי	269
5.	מחסום 60 הימים הינו בעיקרון עביר כלפי אב שלא ידע על ההיריון והלידה ועל הגשת הבקשה להכריז על תינוק כבר-אימוץ	269
6.	סעיף 8(א) לחוק בית-המשפט לענייני משפחה מוסר בידי בית-המשפט לענייני משפחה שיקול-דעת רחב בכל הנוגע לסדרי הדין ולדיני ראיות	271
7.	הבקשה אינה עומדת באמות-המידה המחמירות לקבלתה של בקשת רשות ערעור ב"גלגול שלישי"	272
8.	ההחלטה בעניין פסילת חוות-דעתו של מומחה היא החלטה בעלת אופי דיוני, אשר מצויה בלב שיקול-הדעת הרחב הנתון לערכאה הדיונית	273
9.	מדובר בפגם דיוני היורד לשורש ההליך, ומכאן ההצדקה להתערבותו החריגה של בית-משפט בגלגול שלישי	274
10.	משעה שישלים בית-המשפט לענייני משפחה את מלאכתו, יוכל כל אחד מהצדדים להליך לערער על ההחלטה	275
11.	אין בטענות השונות שטענו המבקשים במישור של סדרי הדין כדי להטות את הכף בבקשה זו	276
12.	מדובר בפרשנות יישומית רלבנטית לסעיף 8(2) לחוק בית-המשפט לענייני משפחה	276
13.	אין במקרה כדי להעלות שאלה עקרונית וכללית באשר לסמכותו של בית-המשפט המחוזי ביושבו כערכאת ערעור על בית-המשפט לענייני משפחה	277
14.	בבוא בית-המשפט לשקול סטיה מסדרי הדין ומדיני הראיות לשם עשיית צדק, הוא מחוייב לשקול את מחדלי הצד שעתר לסטיה מסדרי הדין	278
שער ג': עתירה מינהלית - דיני הראיות		281
פרק א': כללי		281
פרק ב': סדרי הדין והראיות		283
פרק ג': שמיעת עדים		285

פרק ד': ההלכה הפסוקה	287
שער ד': המפקח על רישום מקרקעין	289
פרק א': מפקח הדן בסכסוך רשאי לסטות מדיני הראיות	289
פרק ב': דוגמאות ותקדימים	291
1. רישום הטעמים לסטיה מדיני הראיות	291
2. ניתן לסטות מדיני הראיות, אך אי-אפשר לקבל תביעה ללא ראיות	291
3. עשיית צדק ומניעת עוול	292
4. סעיף 75(ג) לחוק מתייחס להחלטה הניתנת עם סיום הדיון בסכסוך, ולא להחלטות ביניים דיוניות	292
5. העדת עד	292
6. גילוי האמת ועשיית צדק	293
שער ה': בתי-הדין לעבודה - סטיה מדיני הראיות	295
פרק א': כללי	295
פרק ב': דוגמאות ותקדימים	297
1. בית-הדין לא משוחרר כליל מעקרונות דיני הראיות, להכשיר ראיות פסולות או לפעול בניגוד לכללים המקובלים הנהוגים בתחום זה	297
2. הערכאה הדיונית איזונה, בחתירתה לגילוי האמת ולעשיית משפט צדק, ולו במידה חלקית, את הפגיעה במבקשת בשל השלב הדיוני המאוחר בו יוצגו הראיות הנוספות, ואין מקום כי ערכאת הערעור תתערב בה	298
3. תצהיר שנחתם בישראל לפני עורך-דין ושאינו ממלא אחר ההוראות, לרבות חתימת נותן התצהיר לפני עורך-הדין, אינו "תצהיר"	299
4. קביעה בדבר זהות מעסיק וקיומם של יחסי עבודה בין הצדדים היא קביעה עובדתית-משפטית המבוססת על ההלכה הפסוקה ועל הממצאים העובדתיים אותם קבע בית-הדין	300
5. צדק בית-הדין האזורי בקביעתו כי לא נדרש הליך הוכחות לעניין מעשה הגניבה של המערער	301
6. בית-הדין לעבודה אינו כבול בדיני הראיות ויכול לקבוע קיומה של חזקה עובדתית	302
חלק ד': עדים - העדה וכשרות	305
שער א': הזמנת עדים	305
פרק א': סמכות להזמין עדים - סעיף 1 לפקודה	305
פרק ב': הזמנת עדים על-ידי בעל הדין	311
פרק ג': סירוב להעיד או להיחקר	313
פרק ד': סירוב להזמנת עדים	317
פרק ה': הזמנת עד במשפט הפלילי	321
1. כללי	321

2.	הזמנת עדים לביסוס טענת "הגנה מן הצדק"	323
3.	החלטת בית-המשפט לאי-זימון עד איננה עילה לפסלות	324
4.	התרשלות בהזמנת העדים	324
5.	המצאת מסמכים ומוצגים	325
פרק ו': הזמנת עדים ביוזמת בית-המשפט		327
1.	במשפט האזרחי	327
2.	הזמנת עדים ביוזמת בית-המשפט במשפט הפלילי	327
שער ב': כשרותם של עדים		331
פרק א': עקרון היסוד: הכל כשרים להעיד		331
פרק ב': כשירותו של קטין		333
פרק ג': הלוקה בשכלו או בנפשו		335
פרק ד': עד מעוניין		339
שער ג': החריגים לכלל הקבוע בסעיף 2 לפקודה		341
פרק א': עדותם של בני זוג		341
1.	מבוא	341
2.	הגדרת "בני זוג"	342
3.	צירוף אישומים - המואשם יחד עם בן זוגו בכתב אישום אחד	344
פרק ב': עדותם של הורה וילד		347
שער ד': חריגים לחריג שבסעיף 3 לפקודה		349
פרק א': עדות מותרת		349
פרק ב': עדות לזכות בן משפחה		355
פרק ג': עדות בעל דין לעצמו או ליריבו		357
1.	כללי	357
2.	היפוך חלקי של סדר הבאת הראיות וסעיף 7 לפקודת הראיות	358
3.	סיכום	360
פרק ד': עדות מאחורי פרגוד		361
פרק ה': הגדרות - סעיף 8 לפקודה		365
חלק ה': חריגים לכלל הפוסל עדות מפי השמועה		367
שער א': אימרת עד בעת ביצוע עבירה - רס-גסטה		367
פרק א': כללי		367
פרק ב': החריגים שבסעיפים 9-10 לפקודת הראיות ודוקטרינת הרס		371
גסטה		371
1.	כללי	371
2.	הרציונל שביסוד החריגים לפי סעיפים 9-10 לפקודת הראיות	371
פרק ג': אין דרישה לתוספת ראייתית לאמרה לפי סעיפים 9-10 לפקודה		373
פרק ד': החריג שבסעיף 9 לפקודה - שלושת התנאים		375
פרק ה': "רס גסטה" - בעייתיות		377

פרק ו': המונח בסמוך.....	381
פרק ז': ה"סמיכות" - מבחני עזר.....	383
פרק ח': ההלכה הפסוקה.....	385
שער ב': אימרה של קרבן אלימות	389
פרק א': כללי.....	389
פרק ב': אימרה שנאמרה כתשובה.....	393
פרק ג': מאבק על החיים איננו מכניס את אימרת הנפטר לתוך מסגרת המונח גוסס.....	395
פרק ד': מעמדן של האימרות לעומת יתר הראיות בתיק ומשקלן בהרשעה.....	397
פרק ה': הרשעה על-סמך עדות זיהוי.....	403
שער ג': אימרת עד מחוץ לבית-המשפט	407
פרק א': כללי.....	407
פרק ב': הוכחת הודיית חוץ של נאשם באמצעות אימרה בכתב של עד.....	409
פרק ג': אימרת חוץ על עד והעדפתה על דברי העד במשפט.....	411
פרק ד': דרישת הכתב.....	419
1. כללי.....	419
2. אימרות העונות לדרישת הכתב?.....	419
2.1 הקלטה, שהעד אינו מודע לה.....	419
2.2 מודעות נותן האימרה שדבריו מוקלטים או נרשמים.....	419
2.3 פרוטוקול של עדויות בבית-המשפט.....	421
2.4 הקלטת עימות.....	421
פרק ה': ההבדלים בין הוראת סעיף 10א(א) להוראת סעיף 10א(ב) לפקודה	423
פרק ו': התנאים הקבועים בסעיף 10א(א) לפקודה	425
1. כללי.....	425
2. מתן האימרה הוכח במשפט - תנאי ראשון.....	425
3. נותן האימרה הוא עד במשפט וניתנה לצדדים הזדמנות לחוקרו - תנאי שני.....	426
3.1 כללי.....	426
3.2 "עד במשפט".....	426
3.3 "הזדמנות לחוקרו".....	427
4. העדות שונה, לדעת בית-המשפט, מן האימרה בפרט מהותי או העד מכחיש את תוכן האימרה או טוען כי אינו זוכר תוכנה - תנאי שלישי.....	427
5. אימתי ניתן יהיה להחיל את הוראת סעיף 10א(ב) לפקודה?.....	428
5.1 כללי.....	428
5.2 "בין משום שהוא מסרב להעיד".....	429

431.....	5.3 נותן האימרה "אינו מסוגל להעיד"
432.....	5.4 מהו השכנוע הנדרש להוכחת קיומו של "אמצעי פסול"?
433.....	6. "והוא רשאי להעדיף את האימרה על עדותו של העד" - סעיף 10א(ג) לפקודה
433.....	6.1 כללי
434.....	6.2 חובת ההנמקה
435.....	7. "אלא אם יש בחומר הראיות דבר לחיזוקה" - סעיף 10א(ד) לפקודה
440.....	8. אימרת שותף - ביטולה של הלכת "קינזי"
442.....	9. העדפת אמרתיו של המתלונן שהוגשו לפי סעיף 10א לפקודת הראיות ואותם חלקים בעדותו המתישבים עם הודעות אלה
459.....	10. ככלל, אימרות עד במשטרה אינן קבילות כראיה לאמיתות תוכן, אולם סעיף 10א לפקודת הראיות קובע תנאים שבהתמלאותם יקום חריג לכלל זה והאימרה תוכר כקבילה - כראיה לאמיתות תוכנה
459.....	11. בית-משפט של ערעור לא מצא - בנסיבות המקרה - שהשימוש שנעשה בסעיף 10א לפקודה שגוי, משבית-משפט השלום מצא כי שלושת העדים לא סיפקו הסברים מספקים לחזרתם בהם מגרסתם המפלילה ולכן העדיף את הודעותיהם במשטרה
459.....	12. תחולת סעיף 10א(2) לפקודת הראיות
460.....	13. אמרת החוץ שנמסרה
460.....	14. דחיית הטענה בדבר חולשה ראייתית
461.....	שער ד': קבלת אימרה בהסכמה
461.....	פרק א': כללי
463.....	פרק ב': משמעותה של הסכמת צד להגשת אימרה
465.....	פרק ג': הסכמה מסוייגת
467.....	שער ה': הוכחת אימרה של נאשם
467.....	פרק א': הדין - סעיף 11 לפקודה
469.....	פרק ב': הלכה למעשה
475.....	שער ו': הוכחת אימרה של נאשם
475.....	פרק א': כללי
477.....	פרק ב': צורות ההודיה
481.....	שער ז': הודיה - קבילותה
481.....	פרק א': כללי
495.....	פרק ב': גלגולה של ההלכה
509.....	פרק ג': זכות ההיוועצות בעורך-דין
515.....	פרק ד': חובת היידוע לגבי זכות ההיוועצות
519.....	פרק ה': פרשנות סעיף 12 לפקודת הראיות עובר לחוק היסוד
523.....	פרק ו': פרשנות סעיף 12 לפקודת הראיות לאחר חוק היסוד

פרק ז': דוקטרינה פסיקתית לפסילת ראיות שהושגו שלא כדין בהליך הפלילי	529
פרק ח': קבילותן של ראיות שהושגו שלא כדין טרם חוקי היסוד	531
פרק ט': האינטרסים המתנגשים בסוגיית קבילותן של ראיות שהושגו שלא כדין והשפעת חוק היסוד על איתור נקודת האיזון הראויה ביניהם	535
פרק י': סיכום ביניים	541
פרק י"א: דגמים של דוקטרינות לפסילת ראיות שהושגו שלא כדין - מבט השוואתי	543
פרק י"ב: אימוץ דוקטרינת פסילה פסיקתית בשיטתנו המשפטית - עקרונות מנחים	545
פרק י"ג: טיבה וגדריה של דוקטרינת הפסילה הפסיקתית	547
פרק י"ד: אמות-המידה להפעלת שיקול-הדעת השיפוטי במסגרת דוקטרינת הפסילה הפסיקתית	549
פרק ט"ו: תחולתה של דוקטרינת הפסילה הפסיקתית על הודאת נאשם	553
1. כללי	553
2. נטל ההוכחה לפסילת הודאה לפי כלל הפסילה הפסיקתית	556
פרק ט"ז: הפעלת מדובב בחקירה פלילית	559
שער ח': עדות על-ידי שלוח במשפט האזרחי	561
פרק א': כללי	561
פרק ב': גביית עדות באמצעות כינוס וידיאו	563
שער ט': עדות מחוץ למדינה במשפט פלילי	567
פרק א': כללי	567
פרק ב': החלופות להעדת נתין מדינה זרה	569
שער י': תצהירים	573
פרק א': כללי	573
פרק ב': תקנות סדר הדין האזרחי, התשע"ט-2018	575
פרק ג': התייצבות המצהיר	577
פרק ד': מצהיר בהליך ביניים	579
פרק ה': מותו של המצהיר	581
פרק ו': חשיבות אימות התצהיר ומתן האזהרה על-ידי עורך-הדין	589
פרק ז': הפרטים שעל המצהיר לכלול בתצהירו	595
פרק ח': תחולת הדין הפלילי	597
פרק ט': חקירה המצהיר על תצהירו	599
פרק י': ההלכה הפסוקה	603
פרק י"א: חוות-דעת מומחה ותעודת רופא - סעיף 20 לפקודת הראיות	607

1. כללי.....	607
2. הגשה כראיה דו"ח של הוועדה הבלתי-תלויה שהקימה החברה לביורור הטענות שהועלו בבקשה לאישור תובענה נגזרת.....	610
3. קבלת חוות-דעת עובד סוציאלי על-אף שאינה ערוכה מיצוות סעיף 20 לפקודה.....	615
חלק ו': מומחים	617
שער א': כללי	617
פרק א': חוות-דעת מומחה ותעודת רופא	617
פרק ב': הפרטים שעל חוות-דעת להכיל	621
פרק ג': עניינים שונים	623
1. חוות-דעת שאיננה עונה לאותם עניינים להם כוונה.....	623
2. מתן חוות-דעת ליריב.....	623
3. חזקת חתימה - סעיף 21 לפקודה.....	624
4. חוות-דעת ותעודת רופא שנעשו מחוץ לישראל - סעיף 22 לפקודה.....	624
5. תעודת עובד הציבור.....	625
5.1 כללי.....	625
5.2 מסמך רשמי.....	626
5.3 תעודת עובד ציבור היא ראיה לכאורה על דבר שנרשם במסמך רשמי וכוחה הראייתי "מתמצה בהוכחת עצם קיומו של הרישום במסמך הרשמי, להבדיל מראיה לכאורה לאמיתות תוכנו של אותו רישום". הגשת תעודת עובד ציבור היא תחליף למתן עדות בחקירה ראשית, והיא כפופה לזכות הצד שכנגד לחקור את עושה התעודה בחקירה נגדית.....	626
6. צורת חוות-הדעת והגשתה.....	626
7. חקירה בעל-פה.....	630
8. שמירת זכויות וסמכויות והגדרה - סעיפים 27 ו-28 לפקודה.....	634
שער ב': מומחים על-פי תקנות סדר הדין האזרחי הישנות ותקנות סדר הדין, התשע"ט-2018 החדשות	637
פרק א': תקנות 87 עד 93 לתקנות החדשות	637
פרק ב': דין ישן	641
חלק ז': תעודות ציבוריות ונכריות	645
שער א': הגדרות	645
פרק א': כללי	645
פרק ב': מסמכים הנכנסים בדר ההגדרה של תעודה ציבורית	647
שער ב': הוכחת תעודות חוץ	649
פרק א': כללי	649

פרק ב': דוגמאות ותקדימים	651
שער ג': הוכחת תעודות ציבוריות ותעודות אישור של נציג	653
פרק א': הוכחת תעודה ציבורית	653
1. כללי	653
2. בהינתן שייפוי הכוח אותר בגנוץ המדינה ומוטבעת עליו חותמת רשמית; ומשכך מדובר בתעודה ציבורית שהוכחה בהתאם להוראות סעיפים 29 ו-32 לפקודת הראיות	654
3. מעמדם הראייתי של ההיתרים - סעיף 29 לפקודה	658
פרק ב': תעודת אישור של נציג ישראלי	661
פרק ג': חזקות על תעודות ציבוריות	663
פרק ד': "רשומות" - ראיה	665
פרק ה': תאריך הפרסום של רשומות	667
חלק ח': רשומה מוסדית והעתק צילומי	669
שער א': הגדרות	669
פרק א': כללי	669
פרק ב': חומר מחשב	671
פרק ג': מיהו מוסד	673
פרק ד': דוגמאות ותקדימים	675
שער ב': קבילות רשומה מוסדית	677
פרק א': כללי	677
פרק ב': פלט מחשב	679
פרק ג': דוגמאות למסמכים שהם בגדר רשומה מוסדית	681
שער ג': רשומה מוסדית של תאגיד בנקאי	685
פרק א': אי-כפיית הגשה של רשומה מוסדית של תאגיד בנקאי	685
פרק ב': רשות עיון ברשומה מוסדית של תאגיד בנקאי	687
פרק ג': חוות-דעת של מומחה - סעיף 39א לפקודה	691
פרק ד': שמירת דינים	693
שער ד': העתק צילומי	695
פרק א': הגדרה	695
פרק ב': העתק צילומי כראיה	697
פרק ג': העתק של רשומה מוסדית	699
פרק ד': מעמדו של פלט	701
פרק ה': שמירת דינים - סעיף 42 לפקודה	703
חלק ט': קבילות פסק-דין מרשיע במשפט פלילי במסגרת המשפט האזרחי	705
שער א': קבילות פסק-דין	705
פרק א': כללי	705

פרק ב': עדות מפי השמועה ופסק-דין כראיה - מסגרת נורמטיבית.....	711
פרק ג': התנאים לקבילות פסק-דין מרשיע במשפט פלילי	713
פרק ד': אמירות שלא עמדו ביסוד ההרשעה	715
פרק ה': הרשעה על-פי הודאה	717
פרק ו': מי שאחריותו נובעת מאחריות המורשע	719
פרק ז': רשלנות תורמת או אשם תורם	721
פרק ח': פסק-דין מזכה במשפט הפלילי	723
פרק ט': דוגמאות ותקדימים	725
1. דקדוק בחומר הראיות	725
2. חבות חברה	726
3. בית-דין משמעותי	727
4. ראיות לסתור	727
5. מחד גיסא יש להרחיב את מעגל הזכאים לפיצוי בהליך הפלילי מכוח סעיף 77 לחוק העונשין כך שיכלול גם ניזוקים עקיפים שהם בני משפחה מדרגה ראשונה ובכל סוגי העבירות, אך מאידך גיסא יוגבל סכום הפיצוי שניזוקים אלה זכאים לקבל, כולם יחד, לכדי סכום התקרה הסטטוטורית הקבועה בסעיף	728
6. נוכח השקעת המשאבים העצומה בהליך הפלילי ולאור תכליותיו של סעיף 42 לפקודת הראיות, אין עוד מקום לאפשר בירור מחלוקות בהליך דנן ביחס לעובדות ולסכומים שלגביהם הרימה התביעה את נטל ההוכחה במידה הנדרשת בהליך הפלילי. לא ניתן לשוב ולנהל בין כותלי בית-משפט זה סוגיות שבגינן הורשע המערער באופן חלוט ונדון והוכרעו בשתי ערכאות פליליות.	728
7. בערעור על החלטה להטיל כפל מס לפי סעיף 50(5) לחוק מע"מ, נטל הבאת הראיות הראשוני מוטל על מנהל מע"מ, בשל הממד העונשי המאפיין סמכות זו.	728
8. בקשת התובעים למחיקת התביעה שהגישו, ללא צו להוצאות, על-מנת לאפשר להם "להגישה מחדש במתכונת שקבע בית-המשפט בהחלטה ותוך התאמתה לפסק-הדין הפלילי שהפך לחלוט.	729
שער ב': עיון בפרוטוקול ובחומר אחר וראיות לסתור	731
פרק א': עיון בפרוטוקול ובחומר אחר	731
פרק ב': ראיות לסתירת פסק-דין	733
פרק ג': ממצאים ומסקנות בתביעה אזרחית נגררת - סעיף 42 לפקודה	737
פרק ד': שמירת דינים - סעיף 42 לפקודה	741
פרק ה': תעודה נושנה - סעיף 43 לפקודה	743
חלק י': ראיות חסויות	747

747.....	שער א': כללי
747.....	פרק א': מבוא
753.....	פרק ב': סוגי החסיונות
755.....	פרק ג': חסיון מוחלט וחסיון יחסי
759.....	פרק ד': היחס בין חסיון מסמך לבין קבילותו
763.....	פרק ה': מוסד הרלבנטיות
765.....	שער ב': חסיון לטובת המדינה
765.....	פרק א': כללי
777.....	פרק ב': יישום דרישות הסעיף
783.....	שער ג': חסיון לטובת הציבור
783.....	פרק א': כללי
793.....	פרק ב': ראיות חסויות כעילת מעצר
795.....	פרק ג': חסיונם של הנחיית פרקליט המדינה ונוהל המשטרה בנוגע להפעלת מדובבים
797.....	פרק ד': דוגמאות ותקדימים
797.....	1. ארכה להמצאת תעודת החיסיון מבוססים על ההיקף הרב של חומרי החקירה, כמו גם על היות הפרשה מסועפת ומורכבת ביותר הכוללת נאשמים רבים
799.....	2. עתירה לגילוי הראיה
805.....	3. המבחן הנוהג בפסיקה לבחינת חיוניותה של ראיה להגנתו של נאשם הוא מבחן "הפוטנציאל המזכה", קרי, האם הראיה החסויה היא בעלת פוטנציאל לעורר ספק סביר באשמתו של הנאשם
809.....	4. ככלל, בית-המשפט רשאי לשוב ולבחון את החלטתו שלא להתיר גילוי של ראיה חסויה עם התקדמות הדיון בהליך העיקרי
809.....	5. כידוע, סעיף 74(א) לחוק סדר הדין הפלילי מגביל את זכות העיון של הנאשם לחומר שנאסף כחלק מהחקירה הספציפית שהביאה בסופו-של-דבר להגשת כתב האישום נגדו
811.....	פרק ה': ראיות מפלילות - סעיף 47 לפקודת הראיות
811.....	1. הדין
811.....	2. האם ניתן לפתוח הליך משפטי בשמו של בעל דין "אלמוני" באופן ששמו ופרטיו לא יהיו גלויים אף לבית-המשפט או לבעל הדין שכנגד
813.....	שער ד': הדיון בעתירה לגילוי ראיה חסויה
813.....	פרק א': כללי
815.....	פרק ב': הדיון בדלתיים סגורות
817.....	שער ה': ראיות מפלילות
817.....	פרק א': כללי
821.....	פרק ב': דוגמאות ותקדימים

שער ו': עדות עורך-דין	823
פרק א': כללי	823
פרק ב': דוגמאות ותקדימים	831
1. חסיון הסכם שכר-טרחת בין עורך-דין והלקוח	831
2. הסכם שכר-טרחת וחשבונות	831
3. ככלל, סעיף 48(א) לפקודת הראיות, קובע כי החסיון יחול על "דברים ומסמכים" שהוחלפו בין עורך-הדין ללקוח "ויש להם קשר ענייני לשירות המקצועי שניתן על-ידי עורך-הדין ללקוח", ולכן, ברגיל "מקובל לחשוב כי החסיון איננו חל על שמו של הלקוח" וכי "החסיון אינו חל על שמו, זהותו וכתובתו של הלקוח"	834
4. חסיון עורך-דין לקוח הוא חסיון סטטוטורי מוחלט. חסיון זה חל לא רק על חוות-דעת מקצועית שעורך-דין מוסר ללקוחו, אלא גם על חומר שהוכן על-ידי אדם שלישי לבקשת עורך-דין או לקוחו בקשר למשפט שהוגש או שהיה בגדר דבר צפוי. על-כן, תכתובות בין עורך-דין ללקוח, הינן חסויות באופן מוחלט	835
5. בהינתן הוראת סופיות הדיון המעוגנת בסעיף 235ד(ה) לפקודת מס הכנסה, ובשים-לב לרף המחמיר שנקבע בפסיקה לעניין התערבותו של בית-המשפט הגבוה לצדק בהקשר זה - לא עלה בידי הלשכה להוכיח עילה המצדיקה התערבות בפסק-דינו של בית-המשפט המחוזי	843
6. ויתור על חסיון יכול להיעשות גם כמשתמע כאשר השיחה עם עורך-הדין מתנהלת במעמד צד שלישי	843
7. גילוי מסמכים - התכתבות החוסה תחת חסיון סעיף 48 לפקודה	844
שער ז': עדות רופא	845
פרק א': כללי	845
פרק ב': דוגמאות ותקדימים	847
שער ח': עדות פסיכולוג	849
פרק א': הדין	849
פרק ב': הלכה למעשה	851
שער ט': עדות עובד סוציאלי	853
פרק א': כללי	853
פרק ב': דוגמאות ותקדימים	855
שער י': עדות כהן דת	857
פרק א': הדין	857
פרק ב': הלכה למעשה	859
שער י"א: תחולה	861
פרק א': הדין	861
פרק ב': הלכה למעשה	863

865.....	שער י"ב: חסיון עיתונאי
865.....	פרק א': כללי
867.....	פרק ב': עיון בית-המשפט בחומר לצורך הכרעה
869.....	פרק ג': הצעת חוק לתיקון פקודת הראיות (חסיון עיתונאי), התשע"ג-
2013.....	2013
871.....	שער י"ג: החסיון בהליך גישור
871.....	פרק א': דברים שנמסרו במסגרת הליך גישור לא ישמשו ראיה בהליך
871.....	משפטי אזורי - סעיף 79ג(ד) לחוק בתי-המשפט
871.....	1. כללי
872.....	2. אבחנה בין אי-קבילות ראיות מסויימות לבין הטלת חסיון עליהן
875.....	פרק ב': חסיון חומר שהוכן לצורך הליך חלופי ליישוב סכסוך
875.....	1. כללי
877.....	2. התנאים להחלת חסיון על חומר הכנה לצורך הליך חלופי ליישוב מחלוקת
877.....	3. הקלטה ותמלול של שיחה בין בעלי הדין
878.....	4. בית-המשפט לענייני משפחה - ההלכה הפסוקה
883.....	פרק ג': חסיון מסמכים שהוגשו בהליכי גישור מול צד ג'
885.....	פרק ד': ויתור על טענת חסיון
887.....	פרק ה': איזכור העובדה שהתקיימו הליכי גישור